

Izjava
v pondeljek
in četrtek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posemnežna številka
1. Štam.

Račun poštne-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Ali se kmetom izplača kmetovanje?

(Zanimiv poskus hrvatskih agrarcev.)

V Zagrebu se ustanavlja v okvirju kmetske prosvetne organizacije poseben odsek »Gospodar«, »zavod za preiskovanje rentabilnosti in za organizacijo kmetijskega gospodarstva«. O tem poskušu (ki bi naj bil po našem mnenju nadomestek za kmetijsko zbornico v Zagrebu) piše v tedniku »Dom« bivši predsednik zagrebskega oblastnega odbora, agronom Josip Predavec sledče:

»Drugod po svetu in zadnji čas tudi pri nas se pričenja vedno bolj razpravljanje o takozvanih gospodarskih (privrednih) vprašanjih. Vse panoge našega gospodarstva stremijo za tem, da bi ustvarile za se in za svoj napredok čim povoljnje eksistenčne pogoje. Ta stremljenja gredo celo tako daleč, da bi se naj mesto parlamentarnega sistema na podlagi splešne in enake velilne pravice ustvarile gospodarske zbornice, v katere bi posamezni stanovi poslali svoje zastopnike in ne bi volili več državnih poslancev kot je to bilo doseglo.«

Vendar pa je to druga stvar. Nas v tem članku zanimajo spomene na stremljenja posameznih gospodarskih panog, posameznih stanov, da si za svoj napredok ustvarjajo ugodne eksistenčne predpogoje. In mnoge te panoge jih že imajo: na pr. denarni zavodi, industrijski, deloma uradniki, obrtniki, zdravnički, trgovci, odvetniki, delavci in še drugi — dočim še kmetje kot najstevilnejši in v naši državi najstevilnejši stan takih korporacij, zbornic deslej nimajo (ali pa so preslabi, ep. por.). Dogajajo se celo slučaji, da se kmetov ne smatra za »privrednike« (kar bi menda lahko prestavil s »privredniki«), za »gospodarske kroge«, ki bi naj v velikih državnih gospodarskih vprašanjih sodelovali (na pr. pri trgovinskih pogodbah).

Kako je do vsega tega prišlo, je dolga povest. V praktičnem življenu vidimo, kako se take organizacije drugih stanov udejstvujejo. Mi vidimo, kako se izvenkmetski gospodarski krogi trudijo zmagati nad drugimi in za sebe zbiti iz splošnega našega državnega sožitja to, kar njihevi eksistenci, njihovemu gospodarstvu najbolj prija. Oni skušajo svoje zahteve

čim najbolje in najtemeljitejše obrazložiti, »dokumentarno« utemeljiti. Cele knjige in brošure eksistirajo o tem, kako važen je ta in omi stan za napredok in dobrobit državnega gospodarstva, kao potrebna je njihova organizacija. To povzroča na pr., da se dostikrat kako podjetje, kak stan preko mere ščiti na škodo drugih. Imamo tovarne, celo podvine, ki iz raznih razlogov izdelujejo in prodajajo slabše blago kakor bi se ga lahko dobilo za cenejši denar iz inozemstva, a so kljub temu carinsko zaščitene, dasi gre za korist jedne rodbine ali malega števila interesentov in se dela škoda stoticem.

O tem bi se dalo še veliko reči. A glavno je, da ugotovimo ta način in koristi organiziranega dela za zaščito stanovskih in gospodarskih interesov, ker je jasno, da morajo iti kmetje isto pot. Oni so zaostali, ker niso imeli dovoljnega interesečnega zastopstva v primernih stanovskih organizacijah, da, oni niso niti samo vodili računa o sebi in svojem gospodarstvu, niso imeli dovolj dokazov, »dokumentov«, na podlagi katerih bi mogli uveriti javnost in druge stanovske skupine, da gre pri tej in drugi stvari za njihove gole živilenske zahteve. Občutili so samo vso težo svojega življenga, svojega gospodarstva, videli so, kako je njihov stan težak, vedeli pa niso natančno, kaj je čevelj žuli.

In tu prihajamo k drugi, še važnejši pozitivni strani »Gospodarja«, k notranjemu organizatoričnemu delovanju za naše kmetijstvo. Najprej Švicarji, kasneje Čehi so se začeli baviti z vprašanjem, kako dognati rentabilite kmetijstva, njegov dobiček ali zgubo, vrednost pridelovalnih načinov in predmetov. Vse to da dokaza za veliko državno gospodarsko politiko napram kmetijstvu, da pa tudi vzpodbudo kmetovalcem samim za odpravo raznih napak in reorganizacijo celega njihovega gospodarstva.

To je za nas popolnoma novo delo, ki sploheta ne bode lahko. Treba bode dobiti toliko in toliko kmetovalcev, ki bodo vodili točne zapiske o svojem gospodarstvu. Na temelju podatkov o njihovem imetku v nepremičninah in premičninah se bode dalo potem preceniti, kaki so bili njihovi dohodki in izdatki, kje je bilo preveč, kje premalo, kaka je konečna balanca. Treba bode navesti seveda količino pridelka in

njegove cene. Treba bode navesti koliko in vrsto raznih nabavljenih predmetov in še mnogo drugega — seveda na priprost in nezamotan način. Tako se bode dobila ne le priljčna slika o našem kmečkem gospodarenju, temveč tudi o kulturnem in socijalnem življenju našega kmetskega ljudstva.

Ko bode to dognano, se bode lahko razgovarjati tudi o samem prvem delu našega članka: o vplivu notranje in zunanje državne gospodarske politike na položaj in napredek našega kmeta, o onih javnih pospeševalnih sredstvih za naše kmetijstvo, ki so najrentabilnejša in najprimivitejša, itd.«

Želimo i g. Predavcu, ki ga poznamo kot žilavnega bojevnika za modernizacijo hrvaškega kmetijstva, srečo pri tem pravzaprav njegovem delu — i nam samim, da bi se našli tudi med nami ljude, ki bi vzeli to stvar v roke.

Občni zbor Sokolske župe v Celju.

V nedeljo, 24. februarja je imela deljska Sokolska župa svoi redni občni zbor. Zastopanih je bilo 18 društev, prisostvovala niso društva Hrastnik, Mozirje in Rogaška Slatina. Občni zbor je otvoril starosta brat Smertnik, ki se je uvodoma spominjal najvažnejših dogodkov v minulem poslovnem letu, pozdravil zastopnika JSS brata dr. Kandareta in prešel nato k poročilom posameznih funkcionarjev. Poročila so bila razmnožena in poslana vsem društvom tako, da se je o njih na občnem zboru le debatiralo. Zapisnik zadnjega občnega zборa se je brez debate odobril.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je župa izgubila eno društvo (Vrantsko) in pridobil novo v Št. Peteru v Sav. dol. Stanje je ostalo tedaj neizpremenjeno; župa šteje 21 društev in 1 odsek. Tajnik je navedel v poročilu vsa društva in podal kolikor mogoče pregledno sliko upravnega dela. Med važnejšimi prireditvami omenja zlet v Skeplje 3.—6. IX., sestanek župnih in društvenih delegatov v Laškem, župno odborovo sejo v Šoštanju in dr. Predsedstvenih sej je bilo 13.

Župni načelnik brat Jerin je opisal delo župnega tehničnega odbora in v svojem obsežnem poročilu navedel vse uspehe, ki jih je imela župa leta 1928 v pogledu telovadbe. V žuni se je vrši-

la župna naraščajska tekma, katere se je udeležilo iz 9 društev 95 moškega in 41 ženskega naraščaja. Pri tekma dece je bilo zastopanih 12 društev s 115 moške in 92 ženske dece. Lahkoatletskih tekem se je udeležilo 59 članov in 21 članic. Izidi tekem so bili med letom objavljeni. Na župnem zletu v Šoštanju dne 2. sept. 1928 je pri prostih vajah nastopilo 125 telovadcev, 68 telovadk, 64 moškega in 65 ženskega naraščaja. Članov v kroju 114. Župa je priredila v času od 21. oktobra do 23. decembra 1928 10-nedeljski prednjački tečaj. V ta tečaj je poslalo svoje telovadce in telovadke 13 društev; povprečni obisk 35. Izpit za župne prednake se vrši meseca maja.

Blagajnik brat Vltavsky izkazuje 48.709.35 Dind dohodkov, 44.271.80 dinarjev izdatkov, preostanek v gotovini 4.437.55 Din. Z razpustom Narodne čitalnice v Celju je prišla župa do velike, dragocene knjižnične omare. V prostoru, kjer je bila poprej čitalnična knjižnica, ima župa svoj arhiv; tamkaj se vrše tudi seje starešinstva..

Prosvetar br. dr. Mejak podčrtava v svojem poročilu prosvetno delo, izvršeno v župi in pri društvih. Vsega skupaj je bilo v letu 1928 960 raznih prosvetnih, propagandnih in zabavnih prireditev. Orkester imajo 3 društva, pevski zbor 1 društvo. Sokolski in državni praznik so razun 3 društev praznovala vsa društva, ponekod na zelo dostenjstven način. K podrobnejemu prosvetnemu poročilu je podal tudi poročilo o manjšinskem delu v župi. Stavil je več predlogov, ki so se deloma med letom že uveljavili, deloma so še v obravnavi.

Matrikar brat Franjo Šmid je ugotovil številčno stanje članstva pri društvih in dodal nekaj pripombe, kako voditi matrike, da bo župa imela točno evidenco.

Na predlog rač. pregl. br. Stanka Perca, ki je skupno z br. Karлом Percem pregledal blagajniško poslovanje, je bil sprejet absolutorijski.

Staršinstvo je bilo izvoljeno z vzklikom, kakor sledi: Starosta br. Jože Smertnik, I. namestnik staroste brat Ferdo Poljšak, Zagorje, II. namestnik br. Tone Kurnik, Šoštanj, načelnik Lojze Jerin, načelnica Mimica Lojkova, tajnik Franjo Čepin, blagajnik Bernard Wltavsky, prosvetar dr. Ervin Mejak, zapisnikarica s. Zofka De-

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

38

»To gledate, Vejvara, kaj?« in je pocmakal. »Niste pričakovali, da boste imeli imenovanje z garnituro! Toda sedaj začinimo, da nam med tem ne zasedejmo zadnjega Žofina.«

Odkrito povedano, samo mojster je prisedel s pravo slastjo k mizi. Niti Vejvari, niti Pepici, da, niti gospoj Kondelikovi se ni ljubilo jesti, samo zaradi veselega razburjenja . . . *

Izborne volje so šli proti Žofinu. Vejvara in Pepica sta korakala pred stariši — danes se je Pepica prvič prijela Vejvare pod pazduhu in še to tako boječe. Obema je kipelo srce in vkljub temu se nista mogla zaupljivo pogovoriti. Treba je bilo, da se vsa radost in razburjenje v obeh poleže, predno začneta vzajemno pretresovati stvar. Zdelo se jima je, kakor da bi ju gledal celi svet, kakor da bi jima bral na obrazih, kaj se godi v notranosti. Veselila sta se Žofina, ko se zgubita v množici, ko se pomešata in izgineta v tem valovitem človeškem morju. Potem bodeta še-le res sama. Veselila sta se bližajočega se večera, električne razsvetljave, morja lampijonov, godbe, razsvetljene reke. In tam kje v gosteni grmičevju, v dišeči goščavi si razodeneta, k čemur jima je manjka to sedaj izrazov.

Globoko sta se oddahnila, ko sta

prišla čez most in ju je zagrnila množica.

Sedli so blizu orkestra in niti opazili niso, da godba ne igra. Ravnokar je bil gori v dvorani koncert in kapela na otoku je imela precejšen odmor. Toda Vejvara ni potreboval godbe. V njegovem srcu je vse igralo in pelo, kakor da bi imel v prsih cel koncert. Ah, jutri! Jutri bo zaroka! Od jutrajnjega dne bo resnično spadal k rodbini.

Niti Pepica ni govorila. Kakor da bi bila zamaknjena v nebesa in razumela že vselej zelo dobro, kaj ji hoče Vejvara povedati, kadar ji je stisnil roko, in ta nemši govor je postajal vedno bolj zgovoren.

Gospa Kondelikova je skrivaj opazovala to nemo konverzacijo in se je blaženo sinhlačila kakor nekam v daljavo. V tem trenutku je gledala v preteklost in zraven tudi v bodočnost. Laskala ji je neizrečeno misel, da bo v kratkem postala dvojna mati, in čez nekaj časa pozneje, ako Bog da . . . Toda ne, niti mislila ni več naprej. Dvigalo se ji je to v grlo, v senec — bila je neskončno krasna, blažena misel . . .

Mojster Kondelik se je med tem natajjal ob drugem veselju. Bal se je mnogo preveč te gnječe in zdelo se mu je vse bolj prijetno, kakor je priča-

koval. Pivo je bilo dobro in nosili so ga dosti, da se je kar čudil. Pil je z užitkom in ko je nastala vseobča iluminacija, je imel tudi on malo, prav malo iluminacijo. Pivo mu je prebavljalo, mojster že davnno ni čutil pečene kokoši v želodcu in naročil si je večerjo, ki jo je k sreči hitro dobil. Potem se je družba dvignila in je šla v park na otoku, da bi občudovala tisoč plamenčkov, rdečih, zelenih, pomarančnih v lampijonih, ki so bili obeseni po drevesih in čaroben, z električno razsvetljen »kaktarak«, kakor je imenoval gospod Kondelik v vseh barvah se spreminjači, toda žalibog zelo nepristopen vodopad na koncu otoka, blizu kopališča.

Bil je čaroben prizor, toda naenkrat je začela ovirati Vejvaro ta velika množica ljudi, valovanje občinstva, ki se je gnetlo v vseh smereh, po vseh potih in stezicah, tako da ni bilo mogoče niti ogniti se in ki je zaneslo nato družbo namesto naprej, naravnost v ozadje. Hrepeneče je gledal čez zid na reko, kjer so krožili večji in manjši čolni z veselimi veslači, okrašeni z množico lampijonov, obsevani tupatam z bengalično lučjo. Pepica je gledala na vodo vsa očarana in tudi gospodu Kondeliku je bilo vse to zelo všeč. Vejvara je bistro opazoval udeležbo in zdelo se mu je, da je prišel ugoden tremitek, da pove o svojem tajnem namenu. Prerili so se med gručami občinstva in so se nočasi približali h kopališču; in tu se je Vejvara ustavil in ko je zbral vse svoj pogum, se je obrnil k mojstru Kondeliku:

»Ako smem staviti predlog, gospod, bi svetoval, da si tudi vzamemo kak čoln tu v kopališčni uti — ako soglasate — in lahko bi malo zaveslali po Vltavi . . .«

»Ah, oče!« je prigovarjala Pepica, »vzemimo ladjico! Še nikdar se nismo takoj vozili.«

Ne moremo povedati z gotovostjo, ali je bila to posledica šestih ali sedmih plzenjskih, ki jih je imel mojster pod streho, ali je tudi zahrepel nago po Vltavi — skratka, Vejvara se je začudil, da nima gospod Kondelik ničesar proti temu. Kakor da bi prišli sem nalač za to: mojster je stopil k vhodu kopališčne ute, dame za njim. Vejvara je vlijudno odgrnil platno, ki je služilo namesto zavesi, in cela družba je stopila v uto.

»No, pokličite kakega matroza!« je vevel mojster Kondelik. »Naj nam da kako stvar, skozi katero ne pride voda!«

Vejvara, ki je bil ob vročih poletnih dnevih reden gost v kopališču, je dobro vedel, na koga se mora obrniti. Nedaleč od tod je stal suhi, zagoreli plavljivi mojster, načelnik vseh drugih bregarjev, droben človek, toda giblen kakor živo srebro. Danes je bil oblečen v slavnostno obleko, opasan s širokim modrim trakom. Snel je mornarski klobuk z glave, napravil čudovit poklon in je vprašal vlijudno:

»Želite, prosim, gospod doktor?«

»Kak čoln, mojster Klapršajn, je rekel Vejvara. »Toda hitro, predno bo konec iluminacije!«

Pravzaprav je hotel Vejvara samo

ningerju, majorju v pokoju v Celju, za darovani znesek 500 Din. ki ga je poklonil ob priliku bridke izgube svoje pomatere, preblage gospe Ludovike Kunerle-Zeiningher, v podporni fond tuk. vojnih žrtev. Tisočera hvala! — Posnemajte!

d *Novi stanovanjski zakon po 1. maju ali ne?* Povodom konference o odpiranju in zapiranju obratov in trgovin v Zagrebu se je mudil tam tudi minister za socijalno politiko dr. Drinčović. Zveza zagrebških stanovanjskih najemnikov je to priliko izrabila temu izročila obširno spomenico o ureditvi stanovanjskega vprašanja po 1. maju, ko preneha veljati dosedanja stanovanjska zaščita. Spomenica nagaša, da se razvijajo stanovanjske prilike v tako smeri, da bo nujno treba urediti višino najemnine na podlagi zlate parite. S tem in z morebitnimi drugimi ukrepi bi se naj izenačile najemnine v starih in novih hišah. Nadalje zahtevajo najemniki v spomenici, naj bi se zakonskim potom razveljavile vse pogodbe, ki so jih sklenili najemniki in hišni posestniki in ki dolgočajo najemnino nad zlato parito. V vseh večjih centrih ali pa v vsaki občini naj bi se osnovala mešana komisija, v kateri bi bili zastopniki občine ter zastopniki najemnikov in hišnih posestnikov. Ta komisija bi morala voditi natančno evidenco vseh stanovanj. Vsako stanovanje, ki bi bilo prazno nad 1 mesec, bi morala ta komisija dodeliti najpotrebnejšemu prisilcu. Končno predlaga spomenica, naj bi ministrstvo socijalne politike čim prej sklicalo anketo o stanovanjskem vprašanju, da bi se na ta način morda dosegla sporazumna rešitev stanovanjskega vprašanja. Minister socijalne politike dr. Drinković je v odgovoru izjavil, da ministrstvo socijalne politike že proučuje stanovanjsko vprašanje in da je tudi že sam mislil na sklicanje take ankete. Stanovanjsko vprašanje bo treba rešiti na ta ali oni način. Doslej še ni nobenega sklepa, ali naj se zakonska zaščita do dela ukine ali ne. Če bo sedanja stanovanjska zaščita ukinjena, bo treba vsekakor nekaj ukreniti za zaščito gospodarsko šibkejših slojev, zlasti pa tudi državnih uradnikov, ki v sedanjih razmerah ne zmorcejo tako visokih najemnin.

d *Osemsto stanovanj* je praznih danes, kakor pišejo zagrebski časopisi, sredi Zagreba in na periferiji. So to velika stanovanja z več ko štirimi sobami, ki so sredi Zagreba predraga, v predmestjih pa ni za njimi povpraševanja, ker stanuje tam malo imovnih ljudi.

d *Borba za in proti 8-urnemu delavniku v trgovini in obrti.* Sinoči je bila v Zagrebu zaključena anketa, ki jo je sklicalo ministrstvo za socijalno politiko z namenom, da se informira o stališču, ki ga zavzemajo delodajalci in delojemalcji glede zapiranja in odpiranja trgovin in drugih obratov z lokalni. Ker se obe stranki nista mogli zediniti, ker so bili jedni za, drugi proti podaljšanju delovnega časa, so bili zastopniki obeh skupin pozvani, da predloče do 15. marca ministrstvu za socijalno politiko pismeno svoje predloge, na kar bode ministrstvo zavzelo svoje stališče. Ljubljanska trgovsko-obrtna zbornica je izročila predlog, da se dovoli odpiranje trgovin ob nedeljah in praznikih vsaj za par ur tudi na deželi v Sloveniji.

6 do 8 krav sem dobil mleka povprečno na dan 1. 1904. samo 13 l. 1. 1905. 16 l. 1. 1906. 10 l. 1. 1907. 14 l. 1. 1908. 11 l. 1. 1909. 17 l. 1. 1910. 21 l. 1. 1911. 18 l. 1. 1912. 15 l. 1. 1913. 21.8 l in leta 1914. 21.7 l. Po odbitku mleka za uslužbence mi ni ostalo toliko mleka, da bi imel potrebeno surovo maslo za lastno potrebo. Moral sem ga dobivati od drugod. Takrat me je pregovoril moj pokojni sosed baron Cnobloch, ki je bil podpredsednik rejskega društva za planinsko sivo živino, da sem 1. 1912. nakupil dve telci take živine iz njegove črede. Pozneje sem dokupil še dve kravi iz Švice in eno iz Predarlskega. Od teh 5 glav izvira današnja moja čreda. V teku 17 let sem dobil 7 bikov, sam prvorosten materijal. Montafonci so sčasoma izpodrinili vse murbodenke živali. Montafonska živina se v mojem hlevu izvrstno sponaša in napreduje v vsakem oziru. Živali so krepke rasti in zenačenih životnih oblik. Tudi so popolnoma zdrave, kar izpričuje tudi vsakokratno tuberkuliziranje. Čreda šteje danes 17 krav, 5 dvoletnih telic, 6 mladih bikov, 6 telci in 1 bika. Zaradi dobre mlečnosti se je stevilo krav od leta do leta za 1 do 2 komadoma zvišalo, tako da je danes ob močnem krmljenju količina mleka tako velika, da zmorem vsak dan en zaboček surovega masla v kosih po četrt kilograma dobavljati. Krave same molzejo tekom zadnjih let povprečno na dan in kravo: Leta 1926. 11 kg mleka; 1. 1927. 13 kg mleka; 1. 1928. 12.7 kg mleka. Najboljše molznicice so dale mleka, in sicer: krava »Beta« je dala 1. 1926. 5289 kg mleka, krava »Blanka« je dala 1. 1927. 6926 kg mleka, krava »Mira« je dala 1. 1928. 8007 kilogramov mleka. To so rezultati pametne živinoreje na naših tleh, ki bodo nedvomno povsod vzbudili pozornost in morda celo posnemanje.

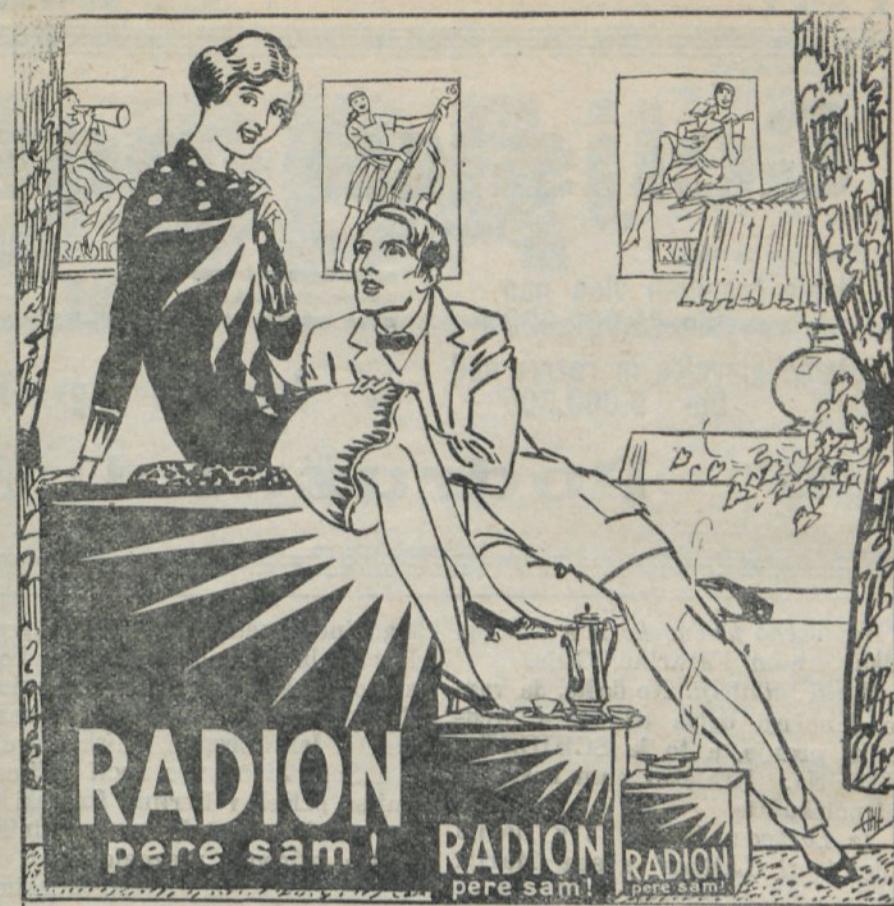
d *Umrl je v Vojniku unok župnika Franc Gosaka.* Pogreb se je vršil v soboto dopoldne.

d *V Mariboru je umrl šolski svetnik Anton Fras* v visoki starosti 82 let. Pogreb se je vršil v soboto.

d *Vinogradnik!* Letošnja zima je povzročila skoraj po vseh vinogradih hude pozebe. S preudarno trsno rezijo, katero naj letos izjemoma odložimo na poznejši čas, moremo še marsikaj popraviti. O predmetu so že poročali strokovni in drugi listi. Tudi v Mariboru izhajajoči mesečnik »Naše gorce« prinese v prihodnji številki splošna navodila za letošnji način trsne rezije, na kar opozarjam že zdaj vse vinogradnike. *Z rezijo pa na vsak način počakajte!* — Andrej Žmavec.

d *Cesta Kamnik—Podvolovlek—Luče.* Na občnem zboru gremija trgovcev v Kamniku je poročal gremijalni načelnik Stergar glede namernavane ceste Kamnik—Podvolovlek—Luče, da je kamniški trgovski gremij storil vse potrebno pri merodajnih činiteljih, da se bode to cestno zvezlo v tekočem letu zasiguralo, ker je za gradbene stroške že skoraj zasigurano kritje pri oblastnem odboru (pri ljubljanskem, ali tudi pri mariborskem?), cestnem odboru in pri prizadetih občinah.

d *Cene na mariborskem trgu* v soboto, dne 2. marca so bile za nekatere predmete sledеče: pri špeharjih, ki jih je došlo na trg 112 s preko 400 zaklanih svinjami, špeh po kakovosti od 19—23, velikonočne gnjati, plečeta in krače od 16.50 do 18 dinarjev; porcija motovilca 1 Din; krompir merica 11

*„Pri nas
je prijetno.“*

pravi mlada gospa Mica. „Nikdar ne razburjam svojega moža z velikim pranjem in čiščenjem, vseto gre čisto mirno, ker RADION opere perilo sam v enem dopoldnevnu.“

Varuje perilo!

d *Cene za seno in slamo v Mariboru.* V soboto je prišlo na trg 9 voz sena in 1 voz slame. Seno se je prodajalo po 160—200 Din, slama pa po 100 Din meterski stot.

d *Hmeljske cene.* V Žatcu se je prodajal koncem minulega tedna hmelj po 15.20—18.60 kg, v Norimberku pa po 14.90—23.— kg.

d *Razdržavljenje 76 pošt v Sloveniji.* Ministrstvo pošte in telegraфа je odredilo, da se po celih državah zniža število državnih pošte na ta način, da se množe sedaj državne pošte spremene v pogodbene. V področju ljubljanskega poštnega ravateljstva bi prišle vpoštev sledče pošte: V I. razredu: 1. skupini Vič in Vransko. v 2. skupini Dolenji Logatec, Ruše in Stari trg pri Rakeku; v 3. skupini Mežica in St. Jurij ob južni železnici. V II. razredu: 1. skupini Gorje pri Bledu in Kranjska gora; v 3. skupini Beltinci, Črna pri Prevaljah, Metlika, Moste pri Ljubljani, Moščanici, Sv. Lovrenc na Pohorju, Šent Ilj v Slov. goricah, Velike Lašče, Jesenice in Fužine. V III. razredu: v 1. skupini Guštanj, Krmelj, Predjama, Radeče pri Zidanem mostu, Rajhenburg in Št. Pavel pri Preboldu; v 2. skupini Križevci pri Ljutomeru, Medvode, Mengš, Mojstrana, Mokronog, Poličane, Pristava, Rogaševci, Smartno ob Paki, Velenje, Vodice, Vojnik in Železniki; v 3. skupini Devica Marija v Polju, Gradač, Grahovo, Ivanjševci, Ljubno, Mislinje, Podmart, Sodražica, Strnišče, Št. Jernej, Velika Nedelja, Videm pri Krškem, Vinica (južna) in Višnja gora. V IV. razredu: v 1. skupini Konstanjevica, Mokra gora, Polzela, Račje, Rogatica, Semič, Stična, Studenci pri Mariboru, Studenci pri Ljubljani, Št. Vid pri Stični, Smartno pri Litiji in Štore; v 2. skupini Loški potok, Moravče, Planina pri Rakeku, Toplice pri Novem mestu, Trnovo, Vinica pri Črnomlju in Žužemberk; v 3. skupini Borovnica, Javornik na Gorenjskem, Križevci v Prekmurju in Želimlje. V

V. razredu: v 1. skupini Loče pri Poljanah, Ptujška gora, Selce nad Škofjo Loko in Sv. Trojica v Slovenskih gor. Vse te pošte se morajo v najkrajšem času razdržavati. Poštne, brzjavne in telefonske službe v teh krajih ne bodo več opravljali državni uradniki, mareči zasebniki, ki morajo podpisati pogodbo s popolno osebno, materialno in moralno odgovornostjo. Plača se ravna po razredih, odnosno skupinah. Za najnižjo skupino najnižjega razreda (V. razred 2. skupina) znaša letna plača 3000 Din. Za vsako višjo skupino se plača zviša za 370 Din, tako da znaša za I. razred 1. skupino 10.800 Din. Kavcija znaša za V. razred 400, za IV. 600, za III. 800, za II. 1000— za I. pa 1200 Din. S tem bi bilo od 370 pošt v Sloveniji razdržavljenih 270.

d *Koncentracija v jugoslovanski pivovarniški industriji.* V naši pivovarniški industriji se neprestano dela na to, da večja podjetja kupujijo in ustavijo manjša, tako da bo končno ostalo komaj 5—6 koncernov. V Sloveniji je ta proces že do malega končan. V bivši Kranjski je ostala le v Ljubljani pivovarna »Union«, ki je kupila in ustavila Laško pa tudi mariborskega »Götza«, kjer se sicer obratše vrši, a se večkrat čujejo glasovi o ustaviti. Edino Čeligi v Mariboru stoji še izven koncerna, a je to manjše podjetje. Na Hrvatskem se zopet trudi Zagrebaška dionička pivovarna, da monopolizira celo producijo piva. Kupila je pred dvema letoma Sisak, te dni pa se poteguje za fuzijo s Karlovcem. Sarajevska pivovarna je kupila Tuzio in Brod, pred nekaj časi pa celo Petrovaradin. Beogradski pivovarni Bajloni in Weifert se sicer še ne bavita s koncentracijo, pa prišlo bo do tega nedvomno tudi tam.

d *Roborin,* čaj za želodec in čiščenje krvi, uspešno sredstvo proti debeljenju, slabim prebavam, habi uelne obstopacije. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja lekarna A.R.K.O., Zagreb, Lica br. 12.

Predtiskarijo
za ročna dela po najnovejših vzorcih,
entlanje in ažuriranje, izvršuje solidno
in točno
A. Paik & Comp. nast.
J. VEBLE,
Celje, Kralja Petra cesta

Gospodje
oglejte si zalogo modnega perila,
ovratnikov, samoveznic itd. pri tvrdki
A. Paik & Comp. nast.
J. VEBLE,
Celje, Kralja Petra cesta
ter se boste preočitali o zmernih cenah
ter točni in solidni postrežbi.

d *Lep uspeh naprednega živinoreja v Savinjski dolini.* Veleposestnik g. Oton Pollak v Novem kloštru pri Št. Petru v Sav. dol. poroča v »Kmetovalcu« o uspehu živinoreje na svojem posestvu: »Ko sem prevzel leta 1904. posestvo, je bilo v hlevu 20 glav murbodenke živine, ki je štela 6 do 8 krav. Pozneje sem dokupil nekaj krav v okolici Judenburga. Bike sem kupoval od deželnega odbora, in sicer brvovrstne. Uspeh je bil ta, da sem imel v hlevu močne živali, ki so pa malo molzle. Od

do 13 dinarjev, radič 16 Din kg, jajca po 1.50—2 dinarja.

d *Iz Št. Pavla pri Preboldu.* Dramatični odsek Sokola uprizori najnovejšo slovensko ljudsko igro Manice Komarove »Prisega o polnoči« v nedeljo, dne 10. marca ob 3. popoldne v Piklovi dvorani v Dolenji vasi. Naj nihče ne zamudi prilike, da si ogleda res krasno dramatsko delo! Pokažite, da cenite naše delo za ljudsko prosveto.

d *Popravila gramočonov* izvršuje Anton Lečnik, Celje, Glavni trg. 105

Celjska posojilnica d. d.

v Celju

v lastni palači Narodni dom

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Stanje hranilnih vlog nad
Din 75,000.000—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 9,000.000—

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

d Namočeno polenovko ima v zalogi tvrdka: Anton Fazarinc, Celje.

d *Pazite, čitalci!* Ne daite, da vam uide današnji oglas odličnega sredstva za pranje, a to je SCHICHTOV »RADION«. Hvaležni nam boste, če sami poiškate.

d *Iz Laškega.* Umrla je v Marija Gradeu pri Laškem gospa Marija Hrouda v 64. letu starosti. Pogreb se je vršil danes popoldne v Laškem. N. v m. p.!

d *Preprečena železniška nesreča.* Blizu postaje Sava pri Litiji je zdrknila včeraj zjutraj na progo velika skala, dolga pol drugi in visoka jeden meter. Železniški delavec Dernovšek je k sreči skalo opazil in ustavil prihajajoči jutranji osebni vlak Ljubljana-Maribor. Vlakospresmno osobie in potniki so potem odvalili skalo v Savo.

d *Silen vihar na Kvarneru.* Iz Sušaka poročajo: Od 28. februarja dalje se je nad Gorskim kotorom in Kvarnerskim zalivom razdivjala silna, nezaslišana burja, ki uničuje in ruši vse, kar ji je na potu. Najhuje je bilo, zdali se, v četrtek in petek. Na morju je bilo v resnici strašno. Parobrodi so se hitro poskrili po lukah in zafonih, edukader si niso upali na odprto morje. Telefonske in telegrafske žice je burja na mnogih mestih potrgala. Na Sušaku je močno poškodovala električno omrežje, tako da je ostalo mesto deloma brez luči. V petek so parobrodi promet vobče ustavili. »Salona«, ki je mislila v petek voziti v Dalmacijo, je došla samo blizu Senja, edukader se je z velikimi težkočami vrnila v Sušak. Upati je, da se te dni morje umiri.

d *Ukradeno 600 dolarjev v zlatu.* Neka kmetica v Delnicah na Hrvatskem je prejela iz Amerike 600 dolarjev v zlatu. Da bi denar varno shranila, ga je zakopala pod hišni prag. Nekdo pa je delo videl in ji je denar odnesel.

**Entla
azurira perilo itd.**

M. ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27

d *V morskom kopališču Baški,* ki ga pozna tudi mnogo naših ljudi, zgradijo električno centralo. Nabavijo si zato novo dizeljev motor s 50 konjskimi silnimi.

d *Štiri velike remorkerie (vlačilce)* je naročila naša vlada na račun reparation v ladijedelnici Stülken und Sohn v Hamburgu. Vlačilce bodo uporabili za obalno vožnjo v Dalmaciji.

d *Razprava proti Punisi Račiču in tov.* se vrši, kakor poročajo beografski listi, konec aprila ali začetkom maja. Trajala bode predvidoma dva dni.

d *Beografska nadškofija,* ki obsega celo staro Srbijo, šteje 6 far z okroglo 80.000 katolik. Beograd z okolico ima sam tri katoliške fare, po ena je pa v Nišu, Kragujevcu, Smederevem, Šabacu in Boru. Počovica srpskih katolikov živi v Beogradu.

d *Kdor bi imel na prodaj večjo množino hrena,* naj to javi Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Zagrebu.

d *Razpisano je mesto sekundarija v ptujski oblastni bolnici in pa 87 cestarskih mest na oblastnih cestah.* Več glej v skupni 1. in 2. številki »Samouprave«.

d *Poljska splošna razstava v Poznanju* se otvoril 16. maja in bo trajala do 30. septembra 1929. Razstava bo nudila pogled celokupnega gospodarskega položaja Poljske, njene industrije,

trgovine, umetnosti itd. Dotok posetnikov bo brez dvoma velik, ker bo razstavo obiskal vsak, kdor se zanima za delo, ki ga je izvršil poljski narod v desetih letih obstaja poljske republike.

d *Sodniki morajo znati šofirati!* Te dni so pričeli v Berlinu šoferski tečaji, za sodnike in državne pravdajke, ki imajo oziroma utegnejo imeti kedaj službenega posla z avtomobilskimi zadavami. Prav vsega se morajo naučiti kot vsak drug šofer, dokler ne prejmejo spričevala. Tečaj bo trajal mesec dni in se vrši štirikrat tedensko po dve urah v policijski šoli. V prvem tečaju je pet višjih sodnih svetnikov in svetnikov, eden prvi državni pravdajek in več namestnikov državnega pravdajnika. Cudna so pota današnje Pravice!

Posestvo

se razproda po parcelah. Vpraša se Lava št. 1 ali v gostilni »Zeleni travnik«, Celje.

2-1

Prodaja se

enodružinska vila v najbližnji okolici mesta. Naslov in natančni pogoji v upravi.

Učenca,

fanta poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima res veselje za trgovino, se sprejme v trgovini z mešanim blagom Josip Rojnik, Polzela.

Hotel „UNION“ (Celjski dom)

priporoča vsak petek in soboto priznano izborne domače koline.

Izbrana ljutomerska vina (Litmerk) toči čez ulico liter po 16 dinarjev.

Radiointeresentom v vednost!

Elektrotvrdka **Karel Florjančič v Celju** je prejela iz Nemčije enocvni aparat, s katerim se lahko sprejemajo vse evropske postaje v zvočnik. Cena aparatu Din 900—, poselna naprava z zvočnikom Din 2000—. Pri isti tvrdki dobite tudi lahko usmerjevalec na izmenični tok za polnjenje akumulatorjev. Cena Din 480—. 2-2

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd, kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih pri

Goričar & Leskovček, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Razpis gradbenih del.

Gremij trgovcev Celje razpisuje gradbena dela pri preureditvi hiše št. 8, Razlagova ulica, za zidarska tesarska, mizarska, steklarska, pleskarska, slikarska, pečarska, kleparska in ključavnica dela ter za napeljavo vodovoda in elekrike in določi kot rok za ponudbe

**15. marec 1929 za zidarska dela,
za ostala dela pa 15. april 1929.**

Načrt in proračun je razpoložen v naši pisarni Savinjsko nabrežje št. 7 (carinarnica) ob delavnikih od 8. do 12. in 14. do 18. ure.

Gremij trgovcev Celje,

dne 26. februarja 1929.

Predsednik: STERMECKI I. r.

Zahvala.

Povodom smrti mojega ljubljene sopoga, očeta, gospoda

IVANA LAPORNIK

mesarskega mojstra

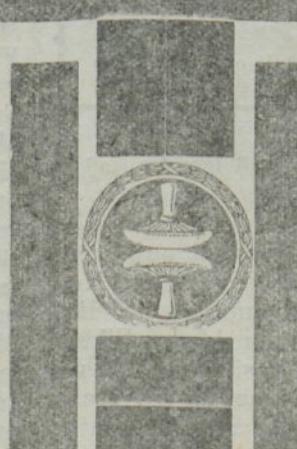
sa tem potom vsem, ki so mi v bridičnih trenutkih stali kakor koli ob strani, iskreno zahvaljujem. Počebno zahvalo sem dolžna Občni zadruži mesarjev kakor tudi tovaršem mesarjem za darovane vence in izkazano mi pomoč za otročice. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so pokojnika v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

CELJE, dne 28. februarja 1929

Žalujoča sopoga Marija Lapornik z otrokoma.

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige, lepake, letake, pisemske glave, kuverte, vabila i. dr. Vam nudi v okusni izvedbi in pozmerni ceni

Zvezna tiskarna v Celju

Lastna knjigoveznica

Izvršuje vse v njeni široko spadajoči dela. Ljudske knjižnice imajo pri ečavi popust.